

Unknown Format

- Pojavi i razvitku maloljetničke delikvencije posebice idu u prilog i pridonose kritična razdoblja, situacije i okolnosti kao što su: ratne i ekonomske krize.
- Svako delikventno ponašanje u svojoj biti izaziva težnju za kompenzacijom osjećaja manje vrijednosti. Mladi delikventi su često u sukobu s okolinom, zakonom i policijom, što kod njih izaziva dodatni osjećaj straha i nesigurnosti. Maloljetnici su ponekad žrtve vlastite kriminalne rodbine i poznanika.
- Delikventne aktivnosti mogu biti usmjerene:
  - protiv imovine i vlasništva
  - protiv tijela, ličnosti i osobne slobode
  - protiv društvenih običaja.
- To su kaznena djela, delikti i zločini (osim ubojstva), koji podliježu kaznenoj odgovornosti.
- Takav društveno neprihvatljiv i devijantan način ponašanja i činjenje kaznenih djela naš pravosudni sustav označava terminom maloljetnička delikvencija, a osobu koja to čini maloljetnim delikventom.
- Postoji mnogo različitih vrsta i tipova delikventnog ponašanja:
  - agresivno asocijalno ponašanje (okrutnost, stvaranje nereda, izazivanje),
  - socijalizirano delikventno ponašanje (krađa u skupini, izostajanje iz škole, skitnja),
  - inhibirano ponašanje (stidljivost, apatija, iritabilnost)
- Delikventne radnje mogu biti izvedene individualno (pojedinačno), u parovima ili u manjim skupinama.

- Pojavi i razvitku maloljetničke delikvencije posebice idu u prilog i pridonose kritična razdoblja, situacije i okolnosti kao što su: ratne i ekonomske krize.
- Svako delikventno ponašanje u svojoj biti izaziva težnju za kompenzacijom osjećaja manje vrijednosti. Mladi delikventi su često u sukobu s okolinom, zakonom i policijom, što kod njih izaziva dodatni osjećaj straha i nesigurnosti. Maloljetnici su ponekad žrtve vlastite kriminalne rodbine i poznanika.

MAKRO FAKTORI:

- Ekonomski faktori/krize
- Rat i njegove posljedice
- Politički faktori
  - odnos elite na vlasti prema zločinu,
  - politika vezana za oružje,
  - tolerantnost prema drugačijima unutar svoje zemlje i sl.
- Opći (nasilni) kulturni modeli
- Medijske slike, poruke i sadržaji
- Društvena pokretljivost – migracije, urbanizacija
- Društvena reakcija (moralna panika, rat protiv kriminala, povećavanje represije i kršenje ljudskih prava, uvećavanje ukupnog kriminala)

MIKRO FAKTORI

- Obiteljske prilike i odnosi (roditeljsko zanemarivanje)
- Stabilna i mirna obitelj oslonac je pojedinca, a nestabilna i razorena upućuje ga na traženje podrške u supkulturnim grupama.
- Nasilje nad djecom
- Škola (neuspjeh, nasilje, učenje modela ponašanja i sl.)
- Materijalni problemi (siromaštvo, raskorak između potreba i mogućnosti)
- Odgojno nepovoljne situacije (prepuštenost ulici, delikventno društvo)
- Neorganizirano slobodno vrijeme

Centar za socijalni rad Jajce,
Ul. Stjepana Tomaševića br. 10.

E-mail: czsrjajce@yahoo.com

WebPage: www.czsrjajce.com

Tel. fax: 030/654-105

Direct: 030/654-106

- Glavne su osobine ličnosti maloljetnika:
  - emocionalna i socijalna nezrelost,
  - egocentričnost,
  - nasilnost
  - nesposobnost stvaranja prisnog dodira s drugim osobama s kojima živi.

- Među delikventima ima mladih osoba s psihološkim od psihoza ili očituju snažne psihopatske poremećaje.
- Snažno se odupiru kontroli i svakom mijenjanju njihova ponašanja.
- Delikventi su destruktivni, impulzivni, osvetoljubivi, tvrdoglavi, neprijateljski.
- A.M. Johnson opisuje dvije kategorije delikventnosti:

- pojedinačni (manje opasni od skupnih, učini otkrivaju, resocijaliziraju i rehabilitiraju)
- društveni (dobro organizirane skupine, imaju čvrst sustav pravila ponašanja)

- konzumiranje sredstava ovisnosti (opojne droge, alkoholna pića, duhan)
- posjećivanje ugostiteljskih lokala, klubova
- neprihvatljivo ponašanje u zonama obrazovnih ustanova
- udaljenja maloljetnih osoba iz obitelji i bjezovi iz odgojnih ustanova
- skitnja i prosjačenje
- nedozvoljeni noćni izlasci maloljetnika prema godinama starosti

- postupanja prema mladeži imaju uporište u odredbama Zakona o sudovima za mladež, Zakona o kaznenom postupku i Zakona o prekršajima uz primjenu policijskih ovlasti prema Zakonu o policiji i drugim zakonskim i podzakonskim propisima
- **Odgovornost mladeži za kažnjiva ponašanja :**
- Dijete je osoba do navršenih 14 godina života – **nije kažnjivo odgovorno** i prema njemu se ne može pokrenuti postupak, već se postupa u okviru nadležnosti službe socijalne skrbi
- Maloljetnik je osoba u dobi od 14 do 18 godina života – **kazneno i prekršajno je odgovoran**
- Mlađi punoljetnici su osobe u dobi od 18 do 21 godine života – **kazneno i prekršajno su odgovorni**

- Rana detekcija, dijagnosticanje poremećaja, sustavno provođenje mjera pojačane skrbi i nadzora nad djecom daje zadovoljavajuće rezultate
- Budući da su delikventi pretežito učenici osnovnih i srednjih škola, njihovo se društveno neprihvatljivo, prijestupničko ponašanje može suzbijati isključivo odgojnim popravnim mjerama koje su u nadležnosti tijela starateljstva ili ustanova izobrazbe, preodgoja, resocijalizacije i rehabilitacije.
- Roditelji, predškolske ustanove, škole i društvo u cijelosti morale bi stalno skrbiti i provoditi prevenciju od najranijeg djetinjstva, a ne samo kad uoče smetnje i djetetov poremećeni psihosocijalni razvitak.
- U preventivske aktivnosti i organiziranu borbu protiv svih vrsta i oblika društveno neprihvatljivog i delikventnog ponašanja mladih potrebno je uključiti sve snage u razrednom odjelu, odgojnoj skupini, učeničkim domovima i sekcijama u kojima mladi provode slobodno vrijeme, jer je zdravo okruženje značajna potpora borbi protiv negativnih impulsa iz okoline.

• **Obratite veću pozornost na svoje dijete ako:**

- iz vašeg doma pod nejasnim okolnostima nestaju vrijednosti (novac, nakit, tehnička roba i sl.)
- naglo popusti u učenju
- vaše dijete pod nejasnim okolnostima gubi svoje osobne predmete (mobitele, odjeću i sl.)
- vaše dijete kući donosi predmete koje mu vi niste kupili
- na tijelu svog djeteta uočite tjelesne ozljede ili promjene u tjelesnoj konstituciji
- vaše dijete pokazuje interes za morbidne sadržaje (literatura, filmovi...)
- primijetite da vaše dijete dovodi u obiteljski dom vama nepoznate osobe
- konzumira duhanske proizvode i sredstava ovisnosti
- **Neke situacije koje mogu biti rizične zbog izostanka roditeljskog nadzora:**

- izleti i maturalna putovanja
- samostalni odlasci na ljetovanje/zimovanje
- izlasci s društvom
- samostalni odlasci na sportska natjecanja, koncerte i druge oblike zabave

*Ako dijete živi s kritikom,
Ono uči da sudi
Ako dijete živi u neprijateljstvu,
Ono uči da se bori.
Ako dijete živi u poruzi,
Ono uči da se postidi.
Ako dijete živi sa sramom,
Ono uči da se osjeća krivim.
Ako dijete živi u toleranciji,
Ono se uči strpljenju.
Ako dijete živi s ohrabrenjem,
Ono se uči povjerenju.
Ako dijete živi s pohvalom,
Ono uči da poštuje.
Ako dijete živi s pravednošću,
Ono se uči pravdi.
Ako dijete živi u sigurnosti,
Ono uči da vjeruje.
Ako djete živi s odobravanjem,
Ono uči da voli samog sebe.
Ako je dijete prihvaćeno i okružen
prijateljstvom,
Ono uči da pronađe ljubav na svijetu*

Bonnie M

“Socijalni rad je struka koja promovira pozitivnu socijalnu promjenu, rješavanje problema i poboljšanje ljudskih odnosa te osnaživanje ljudi kroz oslobađanje ljudi kako bi unaprijedili svoju dobrobit»
“Socijalni rad je aktivnost namijenjena pružanju pomoći u cilju boljeg međusobnog prilagođavanja pojedinca njegovoj društvenoj sredini”.